

Mahjas Weefis.

Ar pašā wifushepliga augsta Reifara weleshanu.

28. gada-

gahjums.

Mahjas Weefis istahki weenreis pa nedetu.

Maksa ar peesubtischānu par pastu:
Ar Peelikumu: par gadu 2 r. 35 l.
Ar Peelikumu: par gadu 1 " 60 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu 1 " 25 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 85 "

Maksa bez peesubtischānas Rīgā:
Ar Peelikumu: par gadu 1 r. 75 l.
Ar Peelikumu: par gadu 1 " " "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 90 "
Ar Peelikumu: par 1/2 gadu " 55 "

Mahjas Weefis teel isbotis festdeenahm no plst. 10 fahlet.

Maksa par studinaschānu: par weenas slejas smalku rakstu (Petit)-rindu, jeb to weetu, to tahda rinda censem, maksa 8 kap.

Redakcija un espedicija Rīgā, Ernst Plates bilshu un gramatu-drukatawā un buru-lectuwe pee Pehlera bafnizās.

Mahditāto. Jaunatāto sīnās. — Telegrafa sīnās. — Ewangeliuma tizgeem Rīgās eedshwotajem. — Gelfā sēmes sīnās: Rīga. Par muhfu semtopības beedribahm. Nordelmuishā. No Zehim. 3 Limbascheem. No Kaitwāres. Krimulda. Lehrpata. Jelgawa. Arishburga. Jakobstare. 3 Jaun-Serawās. Polanga. Wilande. Peterburga. — Ahr sēmes sīnās: Polititas pahrlāts. Mahzija. Spanija. — Rīgās pretubagoschānas beedriha u. t. pr. — Peelikuma: Krastinsch. Graudi un seedi.

S i n a.

Ar scho numurn cesahkabs beidsamais gada zetorknis un par scho laiku maksa „Mahjas Weefis“ ar Peelikumu 50 kap. un bez Peelikuma 30 kap. Ar peesubtischānu par pastu nahk 35 kap. pastes naudas klah.

Ernst Plates,

„Mahjas Weefa“ atbildoschais reaktorš un ihpashneekš.

Jaunatāto sīnās.

Rīga. Widsemes gubernators geheimvrahts J. J. Schewitsch kungs 29. septembri aizelojis, usnemdams sawu zelojumu us Kreewijas eefschigahm gubernahm.

Mahlupe (Mukšnes draudse). No tureenas mums peenahzīs schahds sinojums: Mehš Mahlupeeschi esam pa datai gruntneeki, pa datai rentineeki, kureem deesgan leelas makfaschānas.

Lauku stahwollis ir widejs: kartupeli stahw flitti teem, kureem flapjā semē stahditi; lini labi, aujas labas, meeschi un rudsi wideji.

Lairkrastus Mahlupeeschi lasa kahdus 29 un proti 13 „Balfs“, 10 „Mahjas Weefis“, 5 „Baltijas Wehstnesis“, 2 „Baltijas Semtopjus“; „Latmeeschu Awises“ Mahlupeeschi nelasa, bet tā redsam, tantiskus lairkrastus.

Peleza Andrejs.

Werchuedneprowska, Zelaterinoslawas gubernā. Samotkanu upes kraštā, kahdā lihzi, swejneeki nesen iswilkuschī diwi leelus kaulus, 3 pudu smagumā. Tuwaki ismeklejoj irahbijahs, ka bij schohka gabali no kahda grehpluhdu laika swehra ar 2 sobeem. Kates jobs ir 6 werschotas garšč, 2 werschotus bees un 12 mahzinas smags.

Zelaterinodarā, tā „Nowosti“ sino, eeradahs diwi smalki kundsi, kas laikam bij nodomajuschī isdarit kahdu blehdibu. Wini apmetahs pilsehtas wisfalkafajā weefnizā un teizahs buht inscheneeri, kas no waldibas fuhititi, ismeklet un nolikt liniu preefch jauna dselszēta zaur scho pilsehtu. To dsirdejis, weefnizās ihpashneekš, kas zereja no jaunā dselszēta labu pelnu, it dedsi ruhpējahs par sawu weefu eepashtinaschānu ar pilsehtas eewehrojamaakeem wihreem. Tadeht winsch tos noweda us pilsehtas kluba-namu, kur tee jo laipnigi un ar godam tika usnemti.

Wineem par godu isrihkoja bagatu maltiū, pee lam sinams ari schampāna bij papilnam. Katra no pilsehtas partijahm dsinahs eeteikt scheem „leetpratejeem“ sawu kahroto liniu par wisderigato un tā sinams sarunas newareja sibmeteēs ne us to zitu, kā us jaumbuhwejamō dselszētu. Wisi bij preezigi par „inscheneeru“ laipnibu, kas til jautri ar wineem tehrseja un ne buht neslehpa, kahdā swarigā usdewumā nahluschī. Domehr schahs jautrās sarunas sweschineekeem beidsot tapa par flasdu. Pilsehtas galwa bij eewehrojīs, ka daschi no scho „inscheneeru“ isteikumeem nebuht nesader ar leetprateju spreedumeem, tadeht schahbijahs, waj pateesi warot buht waldibas fuhititi wihri un ihsti leetprateji un polizijai dēwa sinu par saweem eewehrojumeem. Polizijas ismeklejumī atklahja drih ween, ka sweschineeki naw ne kahdi inscheneeri, bet prasti blehschi, kas nodomajuschī pastrahdat laut kahdu wiltibu. Nu sweschineeki, tā protams, tika apzeetinati.

Rihta-Sibirijā 14 meetās atkal useets felts.

Franzija. Tur notikuse pa datai ministru pahrgrosischānāhs zaur to, ka kara-leetu ministris Dibodens atlahpees un wina weetā nahfshot generalis Kampenons, kas sawā laikā apafsch Gambetas jaw pahwaldija kara-leetu ministriju. Kā daschas Franzuschu awises sino, tad laikam bijuschāis kara-leetu ministris Dibodens tiksshot eezelts par tautas weetneeku.

Schweize. Schweizē tagad radeēs nemeerigs prahts par to, ka Franzija pee Schweizes robeschahm us Sawojas pufes likuse eetaisit apzeetinajumus.

Rumenija. 3gahjuschā swehtdeena tika Sinajā eefwehtita jauna kehniņa pils. Pee eefwehtischānas klah bija ministri, metropolitš (augstakais garidsneekš), likumu dēweju

fapultschu presidenti un kara-pulku un teefu preefchneeki. Pee maltites, kas pee deewakalposchānas un eefwehtischānas tika noturēta, kehniņsch issauza weselibas us Rumeniju. Sawā weselibas issaulschānā kehniņsch peemineja, ka kehniņa zilts tautā dsilas faknes laiduse un tauta eefsch tam warot redset droshibu par nahlamibu. Kehniņa wahrdi klauštajus stirri aisgrahba. Behz pusdeenās kehniņsch daschadus weefus fanehma, kuru starpā ari atradahs Belgijas zetu ministris.

Telegrafa sīnās.

Peterburgā, 30. septembri. Beidsamās deenas Ladogas esarā plosijuseēs auka, kas pee Somijas krahta preti Konewezas salai kahdus 30 uhdens brauzamos (kugus un laiwās) us malas ismetuse, no kureem daschi pawisam sadausiti, ziti masal, ziti wairak apskahdeti. Zit zilweku pasandejuschi dsihwibas, wehl naw ihsti sinams, tomehr to flaitlis nebus masš. 11 sēmes mehles Tschortowa Larhta libds schim 16 libki no uhdens pee malas issweesti.

Behz waldibu sinahm schi gada raschojumi bijuschī schahdi: Franzijā rudsi un kweeschi apafsch puslibds; Anglijā tapat, Austrijā kweeschi labi auguschī; Mahzijā raschojumi plahnaki nela pehrn; Italijā ari paplahni.

Srkutskā, 28. septembri. Wakar wakarā pulksten 11 un 20 minutes tika pamanita lehna sēmes trihzeschāna.

Berlinē, 29. septembri. Tureenas awises sino, ka kahds Nikolō Sawitschš esot ar rewolweri schahwis us Bulgarijas ministri Matschewitschu, bet netrahpijis.

Kopenhagenā, 29. septembri. Prinziš Wol-demars pawadischot Kreewijas Reifaru un Reifareenes Majestetes us Peterburgu.

Ewangeliuma tizigee Rigas eedfihwotajeem!

Wifās malu malinās ewangeliuma tizigee ſchīnī gadā peemin ar pateizibu un ar preeku muhsu Deewa ſubtita reformatora Lutera 400 gadu dſimſchanas deenu. — Jaw nedefahm dabu laſit un dſirdet par jaukeem ſwehtkeem, kaſ tika ſwīneti, par peeminas eeſtahdijumeem, kaſ tika zelti.

Starp pirmajam pilſehtahm, kaſ ſawuſ wabretuſ atwehra reformazijas darbeem, tā baſnizās un ſkolās, tā ari mahjās un ſadſihwē, bij ari muhsu Riga. Tapeh3 ari Riga griib peedalitees pee Lutera-ſwehtku ſwīneſchanas, un ari no ſawas puſes griib peepalihdſet, ka taſ peeminas-darbs, kaſ peh3 Lutera wahrda buh3 ſauzams, zeenigi tiktu iſpildits. Zaur awiſehm jaw tika paſinots, ka ir nodomats kapitalu ſalaſit, lai ar ſchi kapitala intreſehm waretu apghdat ar dwehſeku gancem un garigeem lopejeem toſ ewangeliuma tizibas becdrus, kaſ plaſchā Kreewu walſti dſihwodami, lihds ſchim garigu truhtumu zeetufchi.

Itweenam ewangeliuma tizigam peenah-kaſ ſawu pateizibu parahdit zaur to, ka ne-atraujahs no ſchi darba, kaſ Luteram par peeminu un par godu tiks ſtrahdats. Tapeh3 pat wiſmaſala dahwana preekſch ſchi noluhka labpraht tiks ſanemta, lai ari pat nabagais ar ſawu artawu waretu peedalitees pee ſchi mihleſtibas-darba. Daſchi muhsu pilſehtas godajami eedfihwotaji labpraht apnehmufchees dahwanas ſalaſit. Gods un pateiziba winu labprahtibai!

Ewangeliuma tizigee Rigas eedfihwotaji! Lai tad neweens ne-atraujahs no ſchi ſwehtita darba; ar ſaweenoteem ſpehkeem lai to weizinajam! Lai ſchis darbs paleek par leezineeku itweenam zilwekam ſchodeen un uſ radu-radeem, ka meh3 ewangeliuma tizigee protam ſawu Lutera godat, ka protam uſtaifit un kopt ſawu draudſi!

„Kaſ bagati ſehj, taſ ari bagati plaus.“
(Bahw. 2. gr. Korint. 9, 6.)

Ceweħroſchanai!

Dahwanu laſiſchana preekſch Lutera-kapitala ſahlſees ſwehtdeenā 2. oktobri un lailam maſ deenās tiks pabeigta. Ja kaut kaħda eemeſla deht ſcho terminu wajadſehs pahrzelt, tad zits terminſch tiks iſſludinats zaur Wahzu un Latweeſchu awiſehm. 3l katram dahwanu laſitajam grahmatina tiks eedota ar ſcho driketu wirſrakſtu: „Dahwanas preekſch Lutera-kapitala“. Grahmatinas otrā un treſchā lapas puſē buh3 nodriket3 uſaizinajum3 Wahzu un Latweeſchu waloda. Uſaizinajumam apakſchā buh3 peelikti klat: 1) Wirſkomitejas preſidenta driket3 wahrds; 2) dahwanu laſitaja rakſtits wahrds; 3) Rigas pilſehtas konſiſtorijas ſeegelis. ſchi grahmatina tad ari dahwanu laſitajeem buh3 par peerahdiſchanu. — Tapeh3 lai iſ katris bewej3 praſa, ka winam tiktu uſrahditi tee mineti parakſti un konſiſtorijas ſeegelis, — ka no blehſcheem netiktu pekraħpts.

Lai dahwanu laſitajeem winu gruhtais darbs tiktu atweeglinats un lai teem nebuhtu ſaws laiks par welti janokawe, — tad wiſi ewangeliuma tizigee namatehwi it ſirniigi teel luhgti:

1) ka wini jaw eepreekſch no ſawas puſes ſanemtu taħs dahwanas, ko ziti mahjas-ſaudis

labpraht buhtu dewuſchi, lai dahwanu laſitaj3 no winu rokahm uſ reiſ wiſas mahjas dahwanas waretu ſanemt un ſawā grahmatā eewest;

2) ja dahwanu laſitajam gaditos neſatittees ar paſchu mahjas tehwu, ka tad mahjas tehws ſawas dahwanas atſtahtu kaħda zita uſtiziga wiħra rokās, kaſ taħs lai paſneed3 dahwanu laſitajeem.

Ka warbuht dahwanu laſitaji netiſchi buhtu garam gahjuſchi kaħdai mahjai, tad iſ katris, kaſ newareja winu rokās nodot ſawu dahwanu, teel luhgt3, to paſchu paſneegt waj ſawam mahjitajam jeb ari ſawa kwartala dahwanu laſiſchanaſ preekſchneekam. Wiſu kwartaku preekſchneeku wahrdi zaur awiſehm tiks iſſludinati.

Rigā, ſeptembri 1883.

Lutera-ſwehtku wirſkomiteja:

Preſidents:

Wezał. birgermeiſtars G. d. Hollander.

Rakſtu wedejs:

Wirſſekretara palihgs R. Baum.

Celſchjemes ſinas.

Widſemes wijegubernators no Peterburgas pahrbrauzis atpakał Rigā un uſnehmis Widſemes gubernas pahriwalbi.

Teatra leetā. Rig. Latw. zeen. teatra komiteja bija nodomajufe zitu ſwehtdeenu, 9. oktobri, ſchīnī ſeſonā zeen. teatra publiku pahrſteigt ar jaunu lugu. Sagatawoja ſlawenā Norwegeeſchu rakſtneeka Bjernſona ſtatu-lugu „Redaktors.“ „Balt. W.“ iſgahjuſchā nedekā bija dewis iħſu lugaſ ſaturu, ka luga noteekot kaħdā Norwegijas pilſehtā, kur paſchu laiku pilſehtas waldeſ zelſchanaſ pee durwin. Tur ſtahwot diwas partijas weena pretim otrai, weenā puſē tā ſauzamā ſemneeku partija un otrā puſē wezee, ceweħrojamaſee pilſehtas eedfihwotaji. Sihmejotees uſ peħdejeem, ka wini iſſleetajot wiſuſ, atkautuſ un ne-attautuſ lihdselkuſ, lai tik preekſch ſawas partijas ſadabutu baſis. Luga iħpaſchi kaħdas deenas-lapas redaktors ſpeħlejet koti wiltigu, beſkaunigu ſomu. ſcho lugaſ ſaturu dabujuſchas ſinat, ſchejeenes Wahzu awiſeſ ſahka ſawas lapas taifit leelu troħni, ka Rig. Latw. teatriſ, ſcho lugu iħrahdot, gribot ſariħdit ſchejeenes tautibas weenu pret otru, un darija iħpaſchi poliziju uſmanigu, lai aiſleedſot lugu „Redaktors“ iħrahdit. Bet tā ka luga ir gluſchi neſlahdiga un ari Peterburgā no wirſpreſeſ pahriwaldeſ uſweſchanaſ atkanta, tad droſchi zerams, ka Wahzu awiſchu weħleſchanaſ netaps eeweħrota un meh3 winu dabuſim 9. oktobri uſ muhsu ſlatuweſ redſet.

Uſ ſcho leetu ſihmejotees ir mums weħl ſchahds rakſts peeſubhtis:

Zeenits redaktora kungs! Kad laſit, zil negeħligi „Rigaer Tageblatt“ und Zeitung a. St. u. L.“ iſturahs pret Latw. teatri, denunzedamas lugu „Redaktoru“ kā ſchraubigu un hailigu gabalu, un to tadeħl, „ka winas ſaturu ir teeſcham taħds, ka winſch waretu atgaditees ari zitur, ne kā Norwegija ween“, tad atkanteet kaħdam ſenakajam paſtahwigajam Wahzu teatra apmekletajam uſſihmet, kaſ winam weħl atminā no tam, ka weħl ne zil ſen atpakał Wahzu teatriſ bij iħredſets par riħtu, Latweeſchuſ paſtahwigi

kengat. Ka par pirmo pilſehtas weetneeku zelſchanaſ laiku iħrahdija lugu „Wähler un Bühler“, jaw ſinams. Kaħduſ gaduſ weħl nahza otras zelſchanaſ. Nu wair3 nebij lugaſ ar tik derigu titulu un tadeħl atteers Trellers ſarakſtija ſawu „Am Zählungstage“. ſchīnī lugaſ jaw Latweeſchuſ ir atklahti ſaimoja, jo tani katru wakarū parahdijahs, Wahzeeſcheem par jo leelu iſluſteſchanaſ, kaħds Latweetiſ, kuru gluſaku newar domatees. Bet gahja weħl taħtał. 1882. gada pawafari iħrahdija lugu „Der Mann im Monde“. Ēs biju teatri un negribeju ſawahm auſim tizet, kaħ dſirdeju, kā Siebberger jaun-kuſde it droſchi apdſeedaja ſkobelowa paſiħtamo, ſawā laikā Pariſē rimato runu, Latweeſchu zihniſchanaſ pee zelſchanaħm treſchajā klaſē, un beigās — Latweeſchu teatri, peeſaukdama weħl muhsu zeen. teatra wadoni pee wahrda. 3ħnumu piln3 pahrgahju mahjās un, kā godigs Latweetiſ, lihds ſchi wair3 ne-efnu ſpeħriſ ſoli ehkā, kur ar publiku apeetaħs ſchitā. Sawd3 uſſihmejumd3 atrodu, ka taſ notika 1882. gadā, zeturtdeen 25. februari. Ka taħdas kuplejas bij pretlikumigaſ un ne muħſcham eepaſinufchahs ar zeſſuru, par to gan neweens neſchauhifees. Un kaſ nu lai aprakſta manu briħniſchanaſ, kaħ diwi deenas weħl „Rigaer Tageblatt“, kaſ to reiſi weħl dſihwoja ſem wahrda „Neue Zeitung für Stadt und Land“, nebaħdejahs un nekaunejahs it atklahti preegatees par Wahzu teatri paſtrahdataħm pretlikumibaħm, ſawā 47. numurā no 1882. gada rakſtidama wahrdu pakal wahrdam: „Von den Couplet-versen wurden namentlich einige, welche sich z. B. auf eine Rede in Paris, auf einige Zwischenfälle bei den hiesigen Wahlen z. Classe und auf die Chancen für die Zukunft des lettischen Theaters bezogen, mit großer Heiterkeit aufgenommen.“ Taſ ir latwiſki: „No kupleju pantinaħm it ſewiſchki kaħdas, kuras peemeħra deht ſihmejahs uſ kaħdu runu Pariſē, uſ atgadijumeem ſchejeenes zelſchanaħm z. klaſē un uſ Latweeſchu teatra buħſchanaħm nahkotnē, uſnehma ar leelu jauntribū.“ Beſkaunigaki wair3 newar iſturetees peħ3 manahm domahm. Un ſchi pate „Rigaer Tageblatt“ uſdroſchinajahs ſchē ſpeħlet pahrluhka ſomū un denunzet Latweeſchu teatri, kam taħdas pretlikumibaſ pawiſam ſweſchah. Jeb waj „Rigaer Tageblatt“ ſpeħra ſcho ſoli tilai aij godkaħribas, gribe-dama atkal reiſi peedfihwot, ka ari winas wahrds teel minets zitā laikrakſtā? — Wahzu teatra komiteja tagad iſſludinajufe ſawu pahriklatu par peħdejo teatra ſeſonu. 3l ſcho pahriklata redſams, ka muhsu zeenigee ſaimini weenā puſgadā eepheħlejuſchi 16,769 rubluſ un 89 lap. paraduſ. Rekaſ, it ſmula ſumma! Nu ranga ſchā tā atwainotees un peemin ari, ka publika atbaidita no teatra apmekle-ſchanaſ zaur paſiħtamo dedſinaſchanaſ mehginajumu interim-teatri. 3t pareiſi! Kā ſinams, maſakais Latweeſchuſ peepēeda to-reiſi, atſagitees no iħrahdeħm Wahzu teatri, jo Wahzu preſe iſturejahs tik negodigi, ka katrs iħſtens Latweetiſ buh3 eeſkatijis par ſaimu, turpmal lihſt weetā, kur winu tā noħengā. Bet waram ari buht droſchi, ka kreetna daka Latweeſchu tika iħſita no interim-teatra zaur kengafchanaħm par Latweeſchu tautū, kaſ bij jadſted no paſchah ſlatuweſ. Un netizam wiſ, ka augſchā mineteem jaunakeem rakſteem „Rigaer Tageblatt“ un

„Btgā f. St. u. L.“ Latweeschi jutisees atkal peewilkti Wahju teatri!

Kahds teatra draugs.

Bohr muhsu semkopibas beedribahm „Balt. Wehstn.“ raksta: No zil leela swara un labuma semkopibas beedribas neween preelisch semkopibas, bet ari preelisch wifas semes ufpantichanas un attihstibas, to il kates lam maj weer fajehgichana, weegli sapratihis. Zl latra pateefa zilwezes lozella pirmais un pareisalais ufdewums tadeht buhtu, schahdas beedribas un wimu darischanas pehz eespehjas weizinat un pabalst. Ka schee wahrdi pateesi, to peerahda un apstiprina tahs beedribas, kas scho sawu ufdewumu saprot un ta par swehtibu sawam nowadam strahda. — Pee tahdahm zensigahm beedribahm waram starp zitahm ari it droschi peeskaitit Startu-Mahrsnenu semkopibas beedribu. Schi beedriba, lai gan wehl toti jaunina, strahdaja ar tahdu uszihhibu un energiju, la retums kahda zita. Sawā nepilnā diwu gadu pastahweschanas laika wina bija eemantojuse prahwu un toti zeenitu beedru flaitu. Pahrspreeschana nahja jo swarigi semkopibas jautajeeni, jo preelisch neeziba bija eewehleti zeeniti semkopji, kuri ar sewischku ruhpestibu par beedribas nahkotni gabdaja. Wijs bija uš labako eelahrtošs un strahdneeli preezajahs par sawu darbu. Dē it negaidot, ka sibens is flaidrajahm debesim, beedribu istranzeja Zehju brugu teefas preekschakstis no 4. julija sch. g., la beedriba nedrihkt nekahdas sapulzes noturet, eekam winas statuti naw apstiprinati. Beedribai tas bija toti fahpigs spehreens, spehreens, kas satrizinaja wifus beedribas pamatus un isjauga winas swehtigo darboshanos. — Beedriba bija nolihguse ar Maunas Jaunas muischas ihpachneeku v. Bandera lgu un Rigas andeles firmu Herm. Stieda uš pagaidu malku nemt no mineteem lungeem, uš beedribas wahrdu un gaweschamu, par 1000 rubl. skunstmehtlus. — Behz Zehju brugu-teefas pawehles nu nedrihksteja wairs nekahdas sapulzes noturet un ta beedribai bija ne-eespehjamis turet sawu nolihgunnu. Zaur to nu zekahs beedreem leela flahde. Pagahjuschee gadi bija toti gruhti gadi muhsu semkopjeem un lam wehl bija wezs naudas padoms, tas to bija sen istehrejis preeksch wifu wajadsigala. Nu semkopjeem, bes kredita atstahstem, jaraugahs ar gruhtu firdi nahkotne. — Beedriba atrodahs biblioteka un data no gramatahm isdota lasichanai. Behz dotas pawehles naw wairs eespehjamis, isdotas gramatas sadabut. Zaur to isputina beedr. mantu. — Beedriba bija apsolijuschs peedalitees pee no Rubenes semkopibas beedribas isrihkojamās istahdes. Behz dabutahs pawehles tas bija ne-eespehjamis. — Lai gan beedriba sawus statutus tuhlin pehz dibinashanas eesneefsa augstaka weeta preeksch apstiprinashanas, tomehr apstiprinashana lihds schim naw dabuta. Behz sawas dibinashanas, beedriba bija eefahkuse tuhlin darbotees, jo winai us to bija polizijas atkajuja. — Kahda eemesla deht Zehju brugu teefa sawu reis doto atkaju tagad til schai weenai beedribai atnehmuse, tas nesinams. Zitas, tapat ne-apstiprinatas semk. beedr. (par peemehru Leepas), notur netrauzeti sapulzes. Un Rubenes ne-apstipr. semk. beedr. isrihko wehl Balmeera istahdi! Lai isflaidro, kas to prot!

„Widj. gub. aw.“ Nr. 95 sch. g. isfludinato Rigas semesteefas polizijas nodatas isfludinajumu, la ta no Gekschleetu Ministera apstiprinata Nordelismuischas labprahtigo ugunsdshesju beedriba sawu darobu sahluse, — sihmejotees us to teel wif tee luhgti, kas schis ugunsdshesju beedribas wispah de-rigos zenteenus grib pabalst, lai schint beedriba eestahtos par pasiwu beedri. Behz beedribas likumeem latra ne-apwainota persona, kad ta ari nedshiwotu Nordelismuischa jeb tahs tuwuma, bet beedribai palihds, war tikt beedriba usnemta. Pasiwem beedreem jamalka eestahshanahs nauda 1 rublis un gada nauda 2 rubli. Peeteikshchanahs preeksch eestahshanahs beedriba war nodot beedribas darischanu wedejam G. Reim lungam (Nordelshhof Bullensche Strafe).

1. oktobri 1883. g.

Pahrwaldes padome.

No Zehsim. Scheit atkal kahds L. pagasta skroderis mehginajis zaur kahdu manigu jaunelli, ihstu simts-rubtu gabalu pret ne-ihsteem trihsimts-rubleem eemiht, bet eemijis — laikam pahrskatischanā — smuki eepakatas papirofu un zigaru taschinas. — Lai gan jaw schahds atgadijums pat laikrakstos finots, tomehr daschs wehl grib uš netaisna zeka bagats tapt. (B. S.)

Is Limbaschu pagasta un aplahrtnes waru sinot, la nu flaidraki redsams, kahdi schi gada raschojumi, protams: rudsi un meeschi wideji jeb puslihds labi; turpreti lini un ansas ihsti labi. Kartufeli ir dauds masaki la pehrn un ari jaw fahl puht. Ahbotu un ogu (teem, lam dahrsi ir) schogad toti dauds. Bet schee raschojumi nekriht nekahda swara, tamdeht la semneeki to masuminu, kas no wimu masajeem augtu kolu dahrseem eenah, apehd paschi tapat safus, ne wahra, ne schahwe. — Semneeki teel dauds aiskaweti sawds grubtos puhlindos pee augtu eewahschanas zaur sirgu sagteem, kuri winus beeschi un pat wisnegodigala wihse apmekle. Peemehram lai leezina schis pateefis notikumis. Limbaschu pagasta, pascha Rigas leelzeta mala, atrodahs diwas Samsa mahjas, ihsti tuwu kopā. Weenas no schim, ja nemaldos, L. Samsa mahjas, isgahjuschā nedeka eelausfchees sirgu sagli stalli, bes la laut kas wimus buhtu dsirdejis, un issagusch 3 leelus sirgus un 1 lumeku. No rihra pamosdamees dabu redset, kas notizis, fahl dsiht pehdas. Pareisi domadams, la sagli nebus braukusch 10 leelo pasta zetu us Rigu, faimneeks dodahs us Lehburgas-Duraidas zetu. Lehburgas uhdens dsirnawas faineegusch dabu dsirdet, la pateesi sagli nakti tur garam braukusch; nu dsenahs teem jo ahtraki palak, un proti til tahsu, kamehr pee kahda Jaunpils (waj Mahlpils) faimneeka peebraudamam, sirgs apkuht. Usluhgts, Jaunpiles faimneeks usnemahs pats dsihtees palak, kamehr Samsa, sawu sirgu pabawojis, spehi atkal zetu turpinat. Minets lakfirdigais faimneeks panah ari drihs saglus pee kahda krogā, Kolneses tuwuma. Behz Samsas apakstishchanas (jeb apshimeschanas) nenahzahs gruhti stedele eebrauktus sirgus usshmet. Krogā eegahjis atrod diwas Schidus, kas par sirgu ihpachneekem dehwejahs. Nogisdams, la scheem til ar wiltigu gudribu klah teekams, fahl par weenu sirgu tirgo-tees. Zhsā laika par zenu abi weenojuschees, eet nu eekschā lihkopus dsert. Ar

Krodsineela atkaju aif busetes aifwedis, uflawē nu Schidinus, kamehr Samsa peebrauz. Samsam eenahlot teel Schidni ahtri fanemti, faseti un webajeem deht noweschanas uš pagasta zeetuma nodoti. Webaji newar noturetees saglus nepehrusch, tadeht steepj Schidus stedele gar femi un usflaita latram, zil spehi dot un wini nest. — Webot us teefas mahju kriht nemanot kahda meschinā webaji un webamee laupitajeem jeb dehweeteem sirgu sagteem wofas. Sinams, la laupitaji (jeb dehweete sirgu sagli) pee Schidus otrreis, peemesdami ne-issweizibu sagshana. Sagli gan subrojuschees, la laikam tas wijs krogā tizis norunats, lai schos til dabutu pa otrreis pehr un kleegusch „gwalt! gwalt!“ bet tas neta nelihdsejis. Samsa, preezigs, la sawus sirgus atdabujis, pateizahs minetam labdarim. Wehl japeemin, la pee semneekem wispahrigi ta pahreleezinashanas walda, la tee paschi sirgu tirgotaji Schidni esot leelakee sagshanas wezinataji, ja ne paschi sagli. Leischs un kurseme saglus sirgus webot schē pahrdot, un schē nosaglus webot atkal uš Leischeem un Bruhscheem pahrdot. — Janoschelo, la semkopibai par sliktu tas nah, jo semneeki spehzigu, labu sirgu weeta peespeesti nederigus eegahdat, lai netiktu sagti. (B.)

No Katwares. Muhsu nupat notezejuschos feschgadigos kontraktus wehl pagarinaja uš trim gadeem. Kontrakti palita tee paschi wezee, bet ihpachas nastas wehl nahja klah. Schehli tilai, la weenam faimneekam tas labalais pflawas gabals paschā dahrsa apakschā, kuru winsch fargaja tilpat, la firdi kruhtis, tika atnemts.

Wehl buhtu no muhsu pagasta jawehlahs, la winsch wairaki gabdatu pahr skolū. Uš augstās skolū-waldes pawehli skola tika pahrbuhweta; klase paleelinata un skoloneem tshetras istabas preeksch ehshanas un guleschanas eetaifitas. Bet tagad wini tilai diwas dabu leetot (weenu puifeni, otru meiteni). Tanis paschās wineem jagut, jahhd un ja negrib aukstā laika uš sneega safalteees, ari jamaagajahs un jafalajahs. Kahds tur gahs un kahda tihriba tur walda? to kates lasitajs pats war noskahrft.

Skolenu istabas stahw arweenu aukstas un mitras, lai gan malka teel westa preeksch wimu fildishanas.

Kasaku mums naw, lai gan alga ir jamalka. Wafara to weetu ispilba krogā un basnizā gahjeji; ja schee negadahs, tad fina paleel ne-issnesta. Seemā ir skoloneem no-faluscheem jastaiga no weenas mahjas uš otru, finas nehshadamam. (B.)

Arimulda. Birndeen, 19. septembri sch. g., kahdam sirgu pee Jaunasmuischas Murrjahn krogā atnehma, ko par sagtu eewehroja un ari sagli mineta muischā apzeetinaja. Tani paschā deenā jaw ari fina isplahitjahs, la Grasha krogā tuwuma nofista wihra lihkis masaja, ar krubmeem apauguschaja upite, pahra dsmit fokus no leelzeta malas, guftot. Ganahjens to bij usgahjis. Weetigai pagasta waldei scho pasinoja. Wina newaredama eeskaitit, la nelaimigo uhdens wimni pahrupluht, to iswilla un jahra eelika. Rigas brugu-teefai ari scho pasinoja. Nu domas greefahs, la warbuht Jaunā muischā apzeetinatais sirgu saglis warmahlas darbu buhschot pashahdajis. Pehdigi jaw flaidraki peerahdijahs, la tas pats ir nelaimiga

Nordelismuischā. Sihmejotees us to zaur

fleplawa bijis; jo pee wina wairaf desmit rublus naudas atrada, kas tam ne pawisam naw bijis, un drehbes un sabhaks, lahdu eepreel-schu nekad naw redsejufchi. Treschdeenas wafars peenahja un mekletaji Grascha frogâ eeradahs. Nonahwetâ wihra — Rubenes draudsjes, Bez-Welku-Kalahz mahjas fain-neeka, kuresch tagad burebutodamas upites malâ fahrkâ guleja — mihtota fainneeze un lau-lata draudsene lihds ar sawu wihra brahli bij atbraufschu. Nogahja us breefmu weetu. Al, tahs waimanaschanas un schehlabu is-faulschanas, kuras no loti apbehdinatas fee-winas, kas pee fahrka semê nokrita, nahja, tahs ari fweeschineeklam afaras is azim is-speeda un ne-aprakstamu eespaidu padarija. Tâ ka daschs issauzahs: „Kungs, tu Wisu-angstakais! Waj tawa roka bij pa-ihsmata, scham besdeewjam, kas pehz mihtota wihra un tehwa dschwibas twartija, wina roku stihwu padarit, ta tu daschfahrt to wezds laikds esi padarijis?“ Bet nu fahrkâ duf ar hablu waigu, kas kreetnis sawds darbds bij. Kas peezpadfmit gadus Welkeescheem par pagasta weza^o bijis un septinpadfmit gadus basnizas pehrmintera amatu kopis. Tas nu ir beigts! Ir no breefmiga tum-sona ar almini pa labajeem denineem dau-fits un ari gar tahs paschas pufes auf ar nasi wairaf reiju durtz. Slepława winam drehbes un sabhaks — bes apatschdrehbehm — nowilzjs un jaw otra deenâ walkajis. Schis breefmigais tumsonis bij no Rigas brugu-teefas kungeem, pee kureem ari kreisdacters atradahs, no Jannas muischas lihdsi pa-nemts, lai wehl sawa negehliga darba weetu apstatitu un ari daschu atbildi us jautascha-nas dotu. Mineti kungi to tuhlin us Rigu aifweda. Aftuainos wahgus meschâ atrada. Slepława ir jauns — gadu 20 wezs un pee Engelarta T. fainneeka par puif dsh-woja. Ka tas sawai breefmu darba algai ne-isbehgs, par to nawa to schaubitees. Melaimigais, kas 12 puhru linu-schflu Stah-les krodfineeklam bij pahdewis, weens pats fwehdeenas nakti, no 18. us 19. septembri, us mahju brauzis un tad sawu dshwibu faudejis, tagad no atraitnes, trihs maseem behrineem un ziteem sawejeem un draugeem teel loti noschelots un apraudats. F. R.

Kannas pilz pagasta Waidinu mahjâ lahds puika, grivedams sirgu sahle peeseet, dsina meetinu semê, bet lad meetinsch nelihda, tad sahjis raudsit pehz eemepla, un atradis, ka ir — wafki. Pee isfralschanas atrasti 4 waslu riteni zits us zita, katrs 1 podu smagi. — Ari jaw agrati turpat bijis tam lihdsigs gadijums: purwâ atraduschu waslu ritenus. — Laudis stahsta, ka toreis eelsch waslu ritena atraduschu selta un sudraba naudu. Labi buhtu, lad lahds, kas wisu skaidraki sin, par scho leetu pasneegtu tu-wafas finas. (B. W.)

Terbatâ, 26. sept. Schids deenas „Neue Dörpt. Itga“ raksta: Schejeenes polizijas nerimstoscheem publineem ir isdewees, issinat to personu, us kuru, pehz wisahm sish-mehm, jawel smagâ waina tos daudjds ugunsgrchds, kas muhsu pilsehtu pehdejâ laikâ peemellejufchi. Sappiga buhs katram muhsu pilsehtas eedshwotvjam ta wehsts, ka apwainotais peeder pee schejeenes studen-teem. Dawids Schwarz, medizinas students, is Peterburgas, ir nupat, pehz tam lad wina ismellejchana uniwertitets teesâ

pabeigta, nodots kriminalteefai. Des nekah-deem lihumeem winsch ir atfines par leetu ihpafschneeku, kas schur un tur ugunspeelil-schanas weetas atrastas, un ari neleeds, ka gan warot buht padarijis daschus no schê bijufcheem uguns-grchkeem, bet zeeti teep-jahs, ka ne-atminotees neweena no tahdeem nedarbeem. Klaut gan netruhtst peerahdi-jummi pret winu, tad tomehr zaur ismelle-schanu isdabuts, ka ne pee wiseem uguns-grchkeem winsch wainigs, jo pee wairakeem no wineem, to starpâ ari pee uniwertitets degschanas, winsch newar buht klast bijis, tadeht ka peerahdits, ka winsch degschanas laikâ zitur bijis. Gemesli preelch tahdeem nedarbeem it nekahdi naw issinati. Zil tabli wina prahts lahrtiba waj ne, tas ir jautajums, kuru warehs isspreest til pehz tabla-kas ismellejchanas un smalkakas wehribas. Kriminalteefas gruchtis usdewums buhs ta-gad tikai issinat tuwakos noseeguma apstaktus.

Jelgawa. Leel-Sefawas kalps J. B., ta „Mit. Itgai“ raksta, reisê ar 2 ziteem 10. septembri no Jelgawas brauja mahjâ; zeta-beedri tur gan noktuwa, ari wina sirgs, bet braujeja istruhla. Wehlaf winu atrada leel-zeta grahwi noslihtufchu, kur, buhdams pee-dsehrees, eewehees.

Barona Koldes fleplawibas leetâ Kreewu „Maslawas Awises“ sino, ka fleplawa ap-zeetinats un fleplawibas zehlons bijuse at-reelshchanahs. Melaika barons Kolde esot peewihlis lahdu jaunu meiteni, kuras tehws par to isdarijis atreelshchanos. Ja schi sina pateesa (— un jadomâ, ka tahda lapa, lahda Kreewu „Maslawas Awises“, newal-stihws neelus —), tad redjams, ka fleplawiba naw neds politiska, neds ta faulta agrar-fleplawiba.

Ro Krisburgas. Lihds ar rubens garahm un tumfchahm naktim eerodahs schê daudj naktis putnitu, kas, nebehdadami neds par waldischanu, neds par jodu, uskluhp sirgeem mugurâ un aiflatschahs pahr Daugawu. Tâ par peemehru schejeenes Schiddu Dsol fain-neeks eet no rihta raudsit sawus diwi sir-gus, kuras tas bija par nakti peesehjis tur-pat pee mahjas plawâ. Nedsedams, ka sirgu wairs naw, winsch fahf mellet un useet tuwejds kruhdms diwi fweeschus sirgus, kas ar strikeem faseeti til stipri, ka pawisam newar pakustetees. Drihs atnahja turpat tuwejais Semischa fainneeks un pasina los par sawejeem. Tam ari tani nakti trihs bija nouemti, bet diwi flitakee tê atstahiti, lad sagli bij panehmufchi Dsola sirgus, kas bija labaki. Nu fainneeki sahla dshht pa peh-dahm un atrada drihs weenu Dsola sirgu, kas laikam sagteem bij paspruzis. To diwu zitu pehdas gan pahr Daugawu lihds Ja-kobstatei fadsina, bet neka tur ne-atrada. Laikam tee tahlaki aifbraulti waj ari lahda pagraba turpat eebahsti. (B.)

Ro Jofobstates. Leetus lihst il deenas, un nelaimes gadijumi winu pawada. 13. septembri tika no pagasta strahdneekem jaun-buhwetais Abheleschu pagasta skolas nams no buhwes gruscheem tihrits, un pee scha darba, zaur stalaschu krichanu, tika Dige-najas meschfarga R. dehls stipri peeshts; gan bruhzes nekur naw redjamas, tomehr nabadsinsch ir palizis bes walodas. Tuhdat tika us meesta flimnizu atwests, kur wehl ir tagad atrodahs. Masa zeriba, ka paliks starp dshweem. — Rahdas deenas preelch tam,

lahds jauneklis darbojees ar fen lahdetu pi-stoli, ta sprahgufe wafam un plihsdama sa-dragajufe kreifai rokai ihfchki. Lantinoem newar deesgan atgahdinat, ar tahdahm lee-tahm lai nedsen jokus — un puikahm lai schanjamus rihtus nedod rokas. — Sahdsi-bas pee mums nebeidsahs, lai walda „weze waj jaunee.“ 6. septembri nosaga R. fain-neeklam sirgu no ganibahm — tas ir beigts, ta Schids pa Mikeleem. — Nakti no 15. us 16. septembri muhsu meestâ weenâ reisê fchetras sahdsibas padaritas: lahda Schid-deete iseet nakti ahra — eenahf atpakaf, gulta iskrawata tufschâ. Dtram Schidam wairaf pihles is pagalna aifnestas. Tad eerehdnim B. L. drehbes un zitas leetas is-fagtas; wehlaf tikufschas gan atpakaf dabu-tas, bet ari isgahjis pee 20 rbf. Tad wehl G. L., kas pats likumu aifstahws, pastrah-data sahdsiba jo leelakâ mehçâ, un atpakaf dabuts naw nekas. (B. W.)

Is Jann-Sefawas. Seemas fehjumus esam jaw lahds 2 nedelas atpakaf nobeigufchi, un, gods Deewam, waram preezatees, ka fehja ir smuli fanahufchi. Ar feena fanem-schanu scho wafar' la gahja, ta gahja; tuhst pehz wezeem Jahneem la sahla liht, ta lija gandrihs deenu no deenas — lihds pat rubfu plauschanas laikam, un retas deenas til bij jaukas, bet tomehr mehç gan feenu nowah-lahm — lai bija lahds buhdams. Gribu ari pawehstet par muhsu apgabala schi gaba plauju. Kweeschi un rudsi bij koti labi no auguma, un ari ir laba rasma. Bet wa-fareja, zaurmehçâ nemot, ir til puslihdsiga; — firmi un aufas ir labi isdewufchees, bet turpretim meeschi ir koti flikti no-augufchi, ta ka semkopis newar wis scho gadu par bagatu gadu fahkt. Par sahdsibahm mehç newaram wis nelo daudj fuhdsfetees, la zitts apgabalds fuhdsahs; scho wafar' ir mums tilai weens sirgs no ganibahm nosagts, un proti: nakti us 28. augustu ir Irbes fain-neeklam no ganibahm nosagts wezs sirgs, wehrtiba 30 rublu. Sagli gan laikam bij kuhkojufchi us labakeem sirgeem, un bija to nakti ari zitu fainneeku sirgu ganibas ap-zeemojufchi, bet sirgu sagli bij no peegu kneekem istrauzeti, un ta tad bij Irbes sirgu nosa-gufchi, kuresch nebij to nakti lizis sawus sirgus ganit. Un tai paschâ nakti atkal tur kaimini fainneeklam Stinkum bij weens sirgs peelsh-bis. Ari newaru nepawehstijis atstahit, ka muhsu pagasta „dseedataju beedriba“ plauktin plaukt. — Winas dibinatajs un wadonis ir muhsu zeen. skolotajs, Purmala kgs. R. dsirfchu, tad esot winas „statutes“ eefneegtas „eelschleetu ministerija“ deht apstiprinaschanas. Dseedataju beedriba ari ir jaw wairaf wafaras „satumu balles“ isrihkojuf ar dsee-daschanu un no zeen. publikas daudj patei-zibas eeguufchi, deht sawu jauko dseefmini skandinaschanas. (L. A.)

Ro Palangas, pee Bruhschu robeschahm, raksta, ka Bubenikes muischâ, 2 juhdses no Palangas, esot nesen atradufchees neredseti, sawadi weesi, proti baltas wahrnas, kas jaw tur lahdu mehnefi usturotees un semkopjus, kas mahneem zil nezil tiz, us tahm domahm pawed, lad til ta nebuhtu kauna nosihme, kas us karu norahditu.

Kuldiga. Popes muischâ, la „Gold. Aug.“ raksta, Rigas firma Diehs un Grundmanis drihsunâ nodomajot eerihkot zukuru fabriku,

tur isgatawot zukuru pehz Korwina-Salowitzscha metodes is kartupeleem.

Wilandè un apfahrtnè, là „Cesti Post.“ raksta, daudš traku sunu skraidot aplahrt. Dirgotaja M. B. suns tapis traks un skraidijis aplahrt dewini deenas, kamehr to eespehjuschi noschant. Tas ganibās farehjis wairaf lopu, sunu, un pat wairaf zilweku. Tadeht loti daudš nelaimēs esot gaidams. Pilsehtā un us laukeem isdota pawehle, lai wiseem funeem usmauz galwā drahts apauschus. Bet tomehr wehl daudš sunu esot bej tahdeem apauscheem.

Peterburga. Us nahklofchu seemu nodomats starp Peterburgu un Kronstatu eerihkot fahrtigu branlaschanu pa ledu ar twaiku kama-nahm. Schahs leetas isgudrotajs ir insche-neers Dubrowins, un wina isgudrojams pagahjuschā februari us Oks upes ledus israhgijees par derigu, tur 2 firguspehlu mafschina wilka 6 kamanas ar 60 branzejeem.

Tautas apgaismoschanas ministerija issino „Wald. Wehstnesi“ schahdu noschelojamu atgadijumu kahdā realiskolā: Kahdam pirmās klases skolenam, kas diwi gadus tur jaw bij bijis, wajadsjeja nolikt papildinamu eksameni, lai tiftu pahrzeltis otrā klase. Pehz eksamena skolās dome notureja sapulzi, un ta skolotaja, kura mineto skolenu bij sagatawojuse, dabuja finat, la skolens pahrzeltis, un to pašinoja wina brahsim, lai wezakeem to daritu sinamu. Ar jaunako brahli jokodamees, wezakais tam teiza, la ne-esot pahrzeltis, bet wezakeem si-woja pilnu pateesibu. Drihs pehz tam jaunakais nosuda un noslihzi najahs. Tā tad jaunellis zaur brahla mulkisto joku saudeja dshiwibu; runā, winam bijis bailes, la tehws to nesoditu, ja netiftu pahrzeltis augstakā klase.

Maskawā schim brihscham usturahs kahda Rowakewfla kundse, nelaka profesora Rowakewfla seewa. Wina Gettingenes uniwersitetē studejuse metematiku, nolikdama daltera eksameni. Pehz tam wina Kreewijā gribeja tift par matematikas magistri, bet eksameni ne-isdewahs. Tagad wina us 3 gadeem aizinata par privatdozentu Stokholmas uniwersitetē, tur fawus preekschlasijumus notureschot Wahzu walodā.

Muhfu lihdstautectis Richards Thomsons, kas kahdus gadus atpakal no Rigas aisgabja us Nowgorodas gubernu un tur pee aprinka pilsehtas Borowitschi walda kahdu muischu, strahdajot, la is tureenes semkopibas beedribas pahrskata redsams, ari fawā plaschakā tehwiā loti zensigi semkopibai par labu. Pee beedribas dibinaschanas 1881. gadā beedribas walde eewehlets, Thomsons, la pahrskatā lasams, zaur pehtijumeem un zaur praktiskahm sinaschanahm semkopibai daudš palihdsejis, ihpafchi peerahdidams, kahdu labumu kaulu milti mehslaschanā atnes, usrahdidams, la seme labojama zaur mahleem, kalkeem, pelneem, la war ispalihdsetees ar palaischeem zaur flujahm, lapahm, fuhnahm, smiltim, turbu, la kartupeki un lini audsinami u. t. t. Thomsons pirmais zehlis sapulzei preekschā, isrihtot isstahdi, kura tad ari, sem wina wadischanas, septembri 1882 deesgan isweizigi notikuse. Lai gan Thomsons la isstahditajs pats ahrpus goda-almu konkurenzes stahwejis, tatschu leetas prateju komiteja winam weenbalsigi nospreeduse goda diplomu un luhguse beedribas waldi, lai schi us winu greeesch Weisariklas wafigas elono-

mislas beedribas wehribu, pee tam usrahdidama, la isstahde isdewusehs tilai zaur wina publineem un la winsch pats isstahdijis labus tihroma un dahrsa raschojumus, it ihpafchi baltus, smalkus, garus linus, zaur to peerahdidams, la tureenes seme preeksch lineem deriga; winsch ari smatniski strahdajis, rakstidams par sahles ecaudsinaschanu plawās, un fastahstidams tureenes nederigu un derigu sahlu krahjumu (herbarium), un semkopibas statistigu tabeli. (B. B.)

Pleskawa. Par Leschnas turgus-laiku weetigais stanowoj-pristaws lihds ar rakstu-we-deju bij eegahjuschi, la „Pfl. List.“ stahsta, tureenes preestera dahrsa pirti, noguletees. Pirts durwis wini bij tilai wateji peewehruschi. Us reis tee sajuta stipru duhmu smaku un steidsahs us durwim, lai waretu isglahbtees no draudschahm ugunsbreesmahm, bet atrada ar schauschalahm, la durwis no ahrpuses aisseetas. Wisa faufschana un brehlschana israhbijahs par weltigu. Pa tam pirts pildijahs arweenu wairaf duhmeem, beidsot ari jaw leesmas speedahs tur eelschā un aisbedsinaja nelaimigo drehbes. Nawahs bailes pehdigos spehklus fanemot, wineem taf wehl laimejahs iszelt durwis no engehmu un tift no degoschās ehtas ahrā. Wehlat israhbijahs, la kahdi semneeku nebehdneeki, redsedami pristawu ar skrihwertur ee-ajot, aissehjuschi durwis un tad peelaiduschu ugumi pirtei, kas ihšā laikā pahrwehrtahs par pelnu kopinu. Wainigee jaw atrasti un nodoti teesahm.

Warschawā mupat nomiris 80 gadus wezs firmgalwis, kas 40 gadus ufturejees no tam, la gabjis par leezineeku. Pa wisu to laiku winsch kahdōs 20,000 gadijums 35 notaru kantordōs, kuras fahrtigi apmellejis, bijis par leezineeku. Ari pee laulibahm un teesu pristaweem winsch ispidbijis leezineeka usdewumu. Par latru reisi, tur paraktijis wahrdu, winsch nehmis 30 lap. lihds 3 rbl., zaur to ufturedams pats fewi un fawas diwi mahsas.

Ahrsemes sinas.

Politikas pahrskats. Rā lasitajeem sinams, tad starp Wahzijas (ihpafchi Pruhijas) laizigo waldbibu un pahwesta waldbibu bija fihwi zihnini, ko mehds nosaukt par kultureas karu. Schi kulturās kara nobeigschanas sinā Wahzijas waldbiba beidsamā laikā deesgan nopuhlejusces, lai pahwestam nahktu preti islihdsinaschanas leetas, tomehr augli, kas zaur to panahkti, naw wis nezil leeli, lai gan jafata, la pats leelalais kara karstums sen jaw pahrgahjis.

Franzijai deesgan nepatikschanas iszelsees no tam, la Parisneeki Spanijas lehnimu tā nepeeklahjigi fanehmuschu. Karsch tamdeht gan starp Franziju un Spaniju ne-izzelsees, bet Spaneeschi, kas lihds us Franziju tureja drauga prahtu, tagad us Franzuscheem ir fa-ihguschu, jo Spaneeschi ir loti lepni no dabas un kas wina lepnumu kaut la aisker, tas wairs nelad us winu draudsihu newar rehlinat. Franzijai schim brihscham gandrihs ar wiseem saweem kaimineem draudsihu ismaitajuse. Wahzija ir winas muhschigā naidneeze, Italiija ari netura labu prahtu us Franzijas Tunisas deht un tagad wehl wina aiskaitinajuse Spaniju.

Tahlat par Franziju runajot ari japeemin, la kara-ministris Tibodens no fawa amata gribot atlahptees, kas preeksch Franzijas

buhstu pasaudejums, jo Tibodens ir kreetnis kara-leetu pratejs.

No Egiptes teel rakstis, la koleeru sehriga, kas ilgaku laiku tur breefmigi plosijusees, tagad ejot us beigahm. Bet schi sehriga ari breefmigi tur plosijusees, daschi, kam koleeris peemetās, jaw miruschu pehz pahri stundahm. Gesahkumā no fimts zilweleem, kas ar koleera sehrigu fahlima, nomira lihds 90; wehlat gan masaf, tomehr arweenu kahdi 40 us 100 rehlinot. War gan eedomatees, la tahda breefmiga sehriga spehji zilweku prahtus stipri sabaidit.

Wahzija. Par Berlines pilsehtas waldbibas darboschanos Bismarks un daschi ziti no konserwativās partijas kahdu laiku atpakal ispada daschadas nelabas sinas. Bismarks netaunejahs, klajā reichstaga sapulze usbrukt Berlines pilsehtas waldbai ar pahmetumeem, kureem nebij ne masakā pamata. Pehz pateesibas, Berlines pilsehtas waldbiba ir weena no labalahm un warbuht ta wislabakā wisā pasaulē. Bet Bismarks un konserwatiwee eenihda scho waldbibu, tadeht la winas lozekli wiszauri peedereja pee progresitu partijas, kas par wisahm zitahm partijahm wisniknaki teel eenihsta no Bismarka un konserwatiweem. Berlines pilsehtas waldbiba, pretineeku pahmetumu apgahschanas labad, isfludinajuse daschus slaitus un rehkinus, zaur kureem ta peerahda, zil sekmiga bijuse winas darboschanahs. Isfludinajumu pulkā atrodahs ari sinojumi par pilsehtas paradeem. Is scheem sinojumeem redsams, la pilsehtas paradu summa pagahjuschā gadā bij 136,363,000 mahrlu. Bet no scheem paradeem leela summa kriht nost zaur to, la par aismemto nandu eerihkotas wifadas leeliskas pilsehtas eetaises (uhdens wadi, gahses apgaismoschana, pilsehtas dselszelsch u. t. t.), kas representē leelu kapitalu un eenes nandu. Scho eetaischi wehrtiba, kas pilnigi aismalsajahs, istaisa wairaf ne la wis pilsehtas paradš, proti lihds 165 milj. mahrlu. Tomehr us winahm gut til 115,481,000 mahrlu. Schai summai peenahf wehl klahf 9,309,000 mahrlu, kuras gahses eetaise paradā pilsehtas lahdei. Tā tad paschaj pilsehtai atleef 11,573,000 mahrlu leels paradš (kas lihdsinasjahs gandrihs 6 miljoneem rublu). Bet ari schis pilsehtas paradš teel atwehrtis zaur pilsehtas leelo nekustamo ihpafchumu, kas pastahw daschads namōs (rahtuschōs, skolas namōs, flimnijās u. t. t.), la ari muischās un zitōs grunts gabalds. Schi nekustamā ihpafchuma wehrtiba ir par daudš miljoneem leelaka, ne la minetais pilsehtas paradš. Tā tad isnahf, la Berlinei pehz pateesibas naw paradu, bet wehl stipra pilsehtas manta. Un pee tam wehl ja-eewehro, la it ihpafchi pagahjuschōs diwi gadu defmitōs, kurdōs notika Wahzijas saweenoschanahs un Berline palika par wifas Wahzijas galwas pilsehtu, pilsehtas waldbiba isdarijuse leeliskus darbus preeksch pilsehtas tihribas, weselibas kopschanas, gih-tibas u. t. j. pr. Schis Berlines pilsehtas mantas stahwollis pee tam wehl gadu no gada labojahs, tadeht la minetas pilsehtas eetaises, kuru deht taišiti paradi, paschas ismalšā fawus paradus un tā ar laiku paliks par swabadu pilsehtas ihpafchumu. Berlinei schim brihscham pahri par 1,200,000 eedshwotaju.

Spanija. Pehniina Alfonso fanemschana wifās dselszela stanzijas no robeschas lihds

Madridei bijuse leeliska. Nestaitami lauschu pulli wisās weetas sapulzejuschees un apšweizinašchi to ar gamilešchanu, kahda Spanija pee fawu waldineeku apšweizinašchanas jaw fen nebij dširdeta. Galwas pilsehta Madride, kehniām pahrbrauzot, lihds 200,000 zilweku bij sapulzejuschees bahnuscha aplahetne, apšweizinat kehniām. Zilbrifs tas parahbijahs, gaisš tika fatrizinats no nebeidsameem preeka sanzeeneem: Vai dšihwo Spanija! Vai dšihwo kehniāsch! Vai dšihwo ulanu pallawneeks! Scho fauzeenu wahrdi ari bij usralstitti us karogeem, kas dauds weetas tika nesati un pliwinati. Kehniāsch bij Spanešchu general-kapteina mundeeri un pee wina kruhtim atradahs, blakus San Fernando ordenam, ari Bruhschu Melnā Šhgla ordenis. Bahnuš kehniāsch tika sagaidits no wiseem walstju diplomateem, fenatoreem, deputateem, generaleem un ziteem. Kad kehniāsch eelahpa karite, lauschu pulli gribeja isjuhgt sirgus un ar zilweku rotahm nowilt kehniā kariti uš kehniāschko pili. Tik ar leelu publinu laudis tika attureti. Kaut gan zela gabals no bahnuscha lihds pilei naw leeks, pagahja 3/4 stundas, eelam kehniāschka karite fasneedja pili. Beese lauschu pulli un pastahwigas owazijas kaweja brauščhanu. Pa to laiku pastahwigi rihbeja leelgabalu schahweeni un bahnižu pulstieni wisā pilsehta tika swaniti. Sawā pili nonahjis, kehniāsch tuhšit isrihkoja klaju peenemšchanu. Kā Seemel-Amerikas republikas presidents jaungada deenā, tā kehniāsch Alfonso tagad peenehna katru, kas nahza apšweizinat wiņu. Wisā pilsehta bij isgrefnota pukehm, karogeem, tepdekeem u. t. pr. Watara notika leeliska apugunošchana. — Tapat ari no wisahm provinzehm sino, ka laudis wisās weetas israhdot kehniām leelisku peekrišchanu un leelu nišnumu par winam Parise padarito kaunu. No kehniā Alfonso pretineekeem neweens nedrihštot nekur rahditees. Ka no Parises notikumeem it dabiski wajadseja isnahkt tahdeem augteem, tas bija saprotams.

Rigas pretubagošchanas Beedriba.

Schi beedriba, kas 1869. gadā dibinata, isfludina zaur fawu gada-pahrskatu, ka wina fawā pastahwešchanas laika gan wehl nekad naw dabujuše tik daudš atšihšchanas un dalibas-nemšchanas peerahbijumu, ka isgahjušchā 1882. gadā. Ar 8000 rublu smaigu paradu nastu eesahkot gadu, Beedribai šcha gada laika zaur dahwinajumeem, fewišcheem peemafajumeem, bet ihpāšchi zaur kollekti starp šchejeenes labdarigeem eedšihwotajeem, ir eenahkuschchi tabdi bagatigi lihdselki, ka wina netikai eespehja famus paradus atlihdšinat un wisās idošchanas telošchā gadā fegt, bet ari fawu darbu 1883. gadā eesahkt ar atlikumu no 3248 rbl. 83 kap. Kad isgahjušchā gada draudšigeē peedšihwojumi no weenas puses ir tahdi, ka špehji dubščibu no jauna atdšihwinat uš turpmaku darbu un Beedribu stiprinat winas zilwezigds zenteeņds, tad wini no otras puses Beedribai ari usleek peenahkumu, dot par to pahrskatu, ka wina to few ušizeto mantu isleetojuše, ka wina ar to šaimneekojuše. Preešč šcha noluhka, ka ari, lai daliba preešč Beedribas ar weenu tablakās eedšihwotaju dakās tikt eekustinata, Beedribas preeščneeziba nošpreebuse, beš tā no generalšapulzes 1. martā

sch. g. apstiprinatā, plaschā pahrskata par 1882. gadu — kas zaur deenas awišeim isfludinats un ihpāšchi nodrukats 1300 eksemplards, Wahžu un Kreemu walodās, ir laudis islaists, ari wehl pasneegt kahdu iswillkumu is minetā pahrskata tanis trihs šehē eerastās walodās, 5000 eksemplards, preešč isdališchanas. — Beedribas noluhks ir ihpāšchi tas, apspeest ubagoschanu pa celahm un mahjahm: tamlihds winas darboschanahs wispirms šimejahs uš to:

a) pasneegt baribu un pajuntu tahdeem nabageem, kas zaur šlimibu un nespehhibu strahdajot pašchi newar nopelnit wajadšigos lihdselkus preešč fawas dšihwes ušturās;

b) isgahdat nabageem, ihpāšchi wehl darbašpehzigahm seewahm un meitahm, darbu un darba materialu, ka ari wiņu isstrahdajumeem isdewigu pahrdoschani;

c) aplopt un audšinat nabagu wezaku behrus, bet ihpāšchi bahrimus;

d) isgahdat wezuma nespehjneekeem un ne-isahrstejameem usnemšchanu aplopschamueetaišs, un beidsot

e) pasneegt jeb isgahdat šwešchu draudšču nabageem un truhstuma-zeetejeem, ka ari ahrsemneekeem, lihdselkus, lai waretu atpakat tikt fawā dšimtene.

Maudas gruhumeem par špihti, ar kweem Beedribai lihds šchim gandrihs beš isnemšchanas bija jazihnahs, Beedribai tomehr ir isdewees, preešč augšam mineto noluhku fasneegšchanas, fawā tšhetrapdšmit gadu pastahwešchanas laika, eetaišt šchahdas labdarischanas eetaišs un tahs ušturet:

1) Masbehrnu patweršme (Maslawas Ahr-Rigā, Wagonu-eelā Nr. 9). Šchini eetaiše 1882. gadā tika usnemti un aplopti 42 behri no nabagu wezakeem, kas bija eespeesti pelnit fawu deeniščko maišiti ahrpus mahjahm. Masineē teel atwesti eetaiše pulstien 8 rihā un tur paleek lihds pulstien 6 wakarā. Pa šcho laiku behrneem teel doti weseligi, špehzigi ehdeeni un pehž wiņu wezuma darbs; leelakeē teel patureti pee mahžišchanahs. Šchi eetaiše teel wadita no školotajas (audšinatajas), kas ihpāšchi preešč šcha noluhka mahžita.

2) Darbu kantoris (Gelsch-Rigā, Jahnueelā Nr. 8). Wina usdewums ir tas, isgahdat nabadšigahm, beš darba ešoščahm seewahm un meitahm darbu, kas labu pelnu atmet. Preešč šcha noluhka kantoris eespehl leelumā drehbju leetas, lai tahs, isstrahdatas par drehbju gabaleem un wešču, atkal waretu pahrdot. 1882. gadā ir par 15,506 rbl. pahrdots isstrahdatu leetu un 6317 rbl. darba algas ismaksats. Ir strahdajuschas 135 strahdneezes, pa leelakai dakai nabagu atraitnes, kurahm tahdā wihsē zaur kantori bija pasneegta eespehja, zaur godigu wahrdu ušturet fewi un fawus nabagu behrus.

3) Patweršme preešč pee-augšcheem nabageem (Maslawas Ahr-Rigā, Smilščukalmu-eelā Nr. 17). Šchini eetaiše teel usnemti nabadšigi, wezuma nespehzigi un darba-nespehzigi laudis; wini tur dabun pajuntu, drehbes un weseligu baribu. Šcheem, zil tahlu wina špehki atkauj, ja-aga hda šaimneezibas darbi un beš tam wineem teel doti weegli darbi, ka pakulu-, maschu un spalwu pluzinašchana, grihdu deku pihschana u. t. pr. 1882. gadā šchini namā usnemti pawišam 137 nabagi, wihreešchi un feweešchi, un dabuja aplopschani. Šchis pat-

weršmes šehkis un maišes-zeptuwo ir tik leelaks, ka is tahm wareja pasneegt daudšeeem, patweršme ne-esošcheem nabageem šitus ehdeenus un labu maiši. Beedriba nodomajuse, eetaišt tahdu pašchu patweršmi Pahrbaugamā un preešč šcha noluhka Ahgelskalnā preešč trihs gadeem nopirluse namu; bet lihdselku truhstums lihds šchim naw atkaws šcho nodomu ispidit.

4) Behru patweršme Dsoltu (Eichenheimā), pee Sarlan-Daugawas. Šchini patweršme teel usnemti nabadšigi, panihkuschchi behri, pa leelakai dakai bahri, kas zitadi netihribā, nabadšiba un noseedšiba isaugušchi, buhtu zilwezei par rihkti; šeh wini teel apgehrbti, aplopti un sem mihlestibas pilnas aplopschanas sagatawoti preešč fawas nahkoščas dšihwes lahrtas, un proti: šehni par amatneekem, meitenes par deenāšneezehm.

5) Nanni-eetaiše, turpat. Šehē teel usnemti beš wezakeem esošchi behri, 2 lihds 5 gadu wezi, un ar ruhpihu un mihlestiba aplopti, lai tad ar 7. waj 8. gadu waretu tik usnemti sem 4 apšihmetā behri patweršme.

6) Mahželku nams, turpat. Kad tagad pa leelakai dakai amatneeku meistari faweem mahželkeem deemschehl wairs ne-alkauj ušuru fawas mahjās, bet ar teem lihdsinajahs zaur tā šauktu kotes jeb ušturās nauđu, tad Beedriba atšinuse par wajadšigu, tos is Dsoltnes atlaistos un pee meistareem mahžiba nodots sehnus ari turpmal, pret dabuto ušturās nauđu, aplopt un fawā patwehrumā un usraudšiba nemt. Zaur to nu grih panahkt lai gadeem isdaritee patweršmes publini un darbs pee šcheem jaumeem zilwekeem ne-eeem pasušchanā; jo kad tee nu tahdā nepee-augšchā wezumā, beš kahda atšpaida un stutes, uš pašchu kahjahm tikt nostahditi, tad gan drošči war domat, ka leela dala nespehtu atturetes tahm daudšahrt atgadoščahm kahrdinašchanahm un kaunu zilweku wilinašchanahm, bet aiseetu postā.

Tanis sem 4, 5 un 6 apšihmetās eetaišs 1882. gadā ir tikuschchi aplopti pawišam 168 behri un jauni zilweki, un Beedriba ir wiņu eewehrojuse, lai šchos nabaga atšahtos behrus zaur mihlestibas pilnu kopschani un štingru rihžibu, zaur školu un nopeetnu darbu waretu isaudšinat par godigeem, strahdigeem un derigeem lozkeem zilweku šabeedriba. Tee Dsoltne aploptee behri no Kreemu tantibas dabun diwreis par nedelu tizibas mahžibu no fawas tizibas garidsneela. — Bei augšam minetās šeschās eetaišs usnemteem, Beedriba 1882. gadā wehl 234 nabaga lauschu partijahm wiņu pašchu dšihwolkds pasneegite palihdšibu naudā, malkā, šiltās ehdeens, maiše un drehbes. — Uš Rigas Ebrešču aistahwetaju paškubinajumu, ar Kahal-waldes palihdšibu, ari 1882. gadā, sem Pretubagošchanas beedribas wadonibas, tika patweršme dibinata preešč nabageem Šchihdeem. Šchi patweršme (Maslawas Ahr-Rigā, Jaroslawas eelā Nr. 37) tika 20. aprili eeswehtita. Pa 8 mehnešcheem šchini patweršme usnemtas un aploptas 127 personas, un 94 familijahm pasneegta supa un maiše; 84 personas dabuja naudās palihdšibu un 396 personahm tika pawišam waj pa dakai zeka nauda famalfata, lai uš fawu dšimteni atstaptu. — Plaschais darba lauks, kahdu prafa Beedribas pahrwaldiba un winas eetaišs, ka ari nabagu

aplopfchana, teel, ja isnem lonetos skolotajus un usraugus, isdarits no wisadu kauschu kahrtu lungeem un dahmahm labprahriga darbā bes maksas. — Beedriba katram truhkuma zeetejam — ne-eewehrodamu kahrtu, tautibu un tizibu — pasneeds sawu palihdsibu, pehz tam kad pahrelezinajusehs, kahdā buhschanā atrodahs luhdsjejs jeb truhkuma zeetejs; wina greeesch sawu wehribu ari us tam, lai dsintenes draudsi waretu peedabut pee palihdsibas. Beedribas kantoris un peeteikschanahs weeta atronahs Gelfsch-Rigā, leelā Kaleju eelā Nr. 38. — Nupat pasneegta iswilkumā ir ihsumā dotas sinas par Beedribas darbofchanas pagahjuscha gada. Skaidru pahrstatu war dabut tilai Beedribas eetaises un patwersmes apmeklejt un wina eelschigā dshwē paslatotees. Tapedhz preekschneeziba leet wiseem Beedribas labwehletajeem to luhgumu pee firds, lai apmekletu wina eetaises un patwersmes. — Bes Beedribai peederigahm un ar paradeem apkraudahm immobilijahm, bes tahs preeksch buhswehchanas noluhkeem nosiktahs summas no 4000 rbf. un bes ta pehz dahwinataju nofazijuma ne-aisteeama kapitala no 1463 rbf. 52 kap., Beedribai naw ne kahdu kapitalu, bet wina ir peespeesta, lihdsjehts preeksch sawu eetaischi un patwersmu uftureschanas sawahkt no labprahrigahm dahwanahm. Tikai nu weenigi us scho eenemfchanas awotu norahditai Beedribai gruhiti nahfahs, apmeerinat tos usdewumus, kas no Beedribas teel prasiti. Tapedhz ustizibas pilna wina greeeschahs pee Rigas eedschwotajeem ar to luhgumu, lai ari schini gada pehz eespehjas palihdsetu Beedribai remdinat behdas un postu, un preeksch scha noluhka sawas dahwanas ustizami listu dahwanu lasitaju rokās, kas pehz kahdahm deenahm ar dahwanu grahmatu peeteiksees.

Magasinu beedriba.

Ir pasihstama leeta, zil gruhiti nahfahs lauzineekam pahrwehrt sawus raschojumus naudā. Wesumu peekrahwis, winsch brauz pilsehta, nesnadams, zil wina prezei tam brihdim zena, nepasihdams neweena, kas winam dotu pilnigas un pateefas sinas, kur un ka preze wislabat pahrdodama; un ka libele wina pilsehta un jaw tahtu aij pilsehtas wahrteem sagaida uskuptschi, kas netif ween puhlejahs wina apmulinat un winam prezei atpirkt par puswolti, bet kas daudskahrt kerahs ari pee netaisneem lihdsjeekem, lai peesawinatos wina grahschus, ka to nereti esam lasijuschi laifrakstos un ka to sinahs leela data pilsehtas brauzeju no saweem paschu peedsihwojumeem.

Schos nelabumus waretu no lauzineekeem nowehrt, ja dibinatu beedribu, pehz manahm domahm wispirms Rigā, kuras usdewums buhtu:

- 1) pirkt waj ihret spihkerus, kur noguldit lauzineeku prezes, ka sinus, labibir un sehklas;
 - 2) peenemt brahkerus, kas nospreesch noguldamas prezes labumū, un spihkeru waldneekus, kas sanem noguldamo prezi un isdod sihmi pahr to, zil un kahda preze sanemta;
 - 3) aisdot us schim sihmehm naudu;
 - 4) pahrdot noguldito prezi, ja nogulditajs to wehlahs.
- Labums, kas lauzineekam no schahdas beedribas zeltos, buhtu:
- a) winsch nebuhtu saistits pee sawa wesuma;
 - b) winam nebuhtu jabaidahs no nepareisas

pretschu sorteschanas, netaisna swara un zitahm netaisnibahm, jo sihmi isdodama, beedriba apleezina un atbild par to, ka wina glabafchanā atronahs til un til tahdas un tahdas tam un tam peederigas prezes;

c) winsch waretu zeret, dabut par sawu prezi augstatu zenu; jo lai gan ari beedribai wajadsetu nopelnit sawas isdoschanas pee pretschu sanemfchanas, glabafchanas un isdoschanas, tad tomehr schihš nebuhtu til leelas, ka tad, kad prezhem ja-eet zaur diru, triju un wehl wairatu uspirzeju rokahm. Bes tam drofschi sakams, ka leelandelmani maksahs labaku zenu par prezi, kuras labums wineem no beedribas apgalwots, ne ka kad wineem ta japehrt no uspirzejeem.

Ja schihš domas atrastu peekritejus un

mineta magasinu beedriba tifu dibinata, tad lauzineekam Rigā eebraukuscham, nebuhtu barams nelas zits, ka nodot sawu prezi pret sihmi beedribas spihkeri un scho sihmi tad pahrdot laut kuram leelam kantorim, kas tobrihd maksā labaku zenu.

Ja schahda beedriba nodibinatos, tad buhtu isdarams, ka wina pahrdod prezes taisni us ahrsemehm un sanem tā leelandelmanu pelnas teesu.

Sawas domas issazijis, luhdsu zeen. publicu, nemt wina laipnā apspreechanā. Ja wina atrastu peekritejus, tad sawa laika ar waldibas atkauju luhkschu fa-aizinat sapulzi, deht schihš leetas galigas apspreechanas. Wehstules luhdsu adrefet man sem adrefes: Rigā, Teatra bulwari Nr. 5a. Chr. Berg.

Rigas prahwesta oprinka draudses mihlestibas dahwanas 1883. g.

Draudses.	Kollekte trijās leelos mēģitās preeksch mahs atraitn u. dabr.		Preeksch mihstjones		Preeksch luhkmeemu skolahm.		Sawu skolahm skolā.		Preeksch neresigo skolā Rigā.		Preeksch mahs. luhstifchanas pee Latw. Kastronā, Galtijā.		Preeksch Petera draudses kabrinu nama Peterburgā.		Kopā.													
	R. R.		R. R.		R. R.		R. R.		R. R.		R. R.		R. R.		R. R.													
	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.	R.												
Wlaschi un Wangaschi	12	—	10	—	13	—	2	—	1	—	2	—	16	—	—	—	61	—										
Aistraukle	7	32	—	40	11	43	—	—	—	—	—	—	18	51	—	52	8	20	5	—	—	50	51	88				
Dole	10	16	5	—	10	—	5	—	1	—	8	—	3	—	—	—	11	—	3	90	57	6	—	—				
Dinaminde un Bolderaja	13	—	10	—	11	—	5	—	4	—	4	—	16	—	—	—	5	—	1	—	—	—	—	—	69			
Jannpile.	7	—	20	—	25	—	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	5	—	—	—	—	—	68			
Kofnese un Krape.	5	—	2	—	28	—	9	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	62			
Krimulda	4	30	10	—	10	—	5	—	—	—	—	—	3	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	42	30		
Mahpils.	7	80	2	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	24	80	
Leelwahde un Leel-Jumprawa	5	—	1	—	3	—	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	15		
Leburga un Turaida	4	—	—	—	10	77	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—	36	77	
Abdaschi un Garlais	2	77	5	—	20	—	3	—	1	—	1	—	1	—	—	—	5	—	5	—	—	—	—	—	—	45	77	
Ritaure	1	20	1	—	28	52	10	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	45	72	
Peterupe, Stulte un Barnitawa	5	—	10	—	50	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	81		
Ropaschi	7	20	2	77	3	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	21	70	
Slofa un Dubulti	17	—	5	—	8	—	15	50	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98	50	
Sigulda un Kempe	8	—	10	—	15	—	10	—	3	—	5	—	5	—	—	—	—	—	5	—	—	—	—	—	—	66		
Rabalene un Rengele	15	—	2	—	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	36		
Suntaschi	3	—	5	—	10	—	5	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	40	32	40
Itschile un Salaspise	13	—	20	—	40	—	15	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	20	115	20
Kopā	147	75	121	17	308	72	107	50	10	—	64	1	72	75	56	20	111	—	31	—	—	—	—	—	—	1030	19	

Dahwanas Lutera-Kapitalam.

Gesubiti no kahdeem Intertizigeem Latweescheem Grodnas gubernā 2 r. 75 kap.

Manā grahmatu un bilshu=drukatawā, Rigā, pee Petera basnijas un wisās zitās grahmatubodēs ir dabujama **Widsemes weza un fauna**

Laika = grahmata us 1884. gadu.

Maksa: ne-eeseeta 5 rbf. simtu gab., eeseeta 10 kap. gab. — Laika grahmata pasneeds jauku stabstu, bildehm puschlodu, saimneezibas padomus, johtans u. t. t., tirgus=deenas Widsemē un kursēm, zeta=rabbitaju lauzeneekeem, kas Rigas bodēs grib to pirkt u. t. t. **Ernst Plates.**

Tirgus sinas.

M a f f a p a r	pahru		pudu		pobu		mugu	
	rbf.	kap.	rbf.	kap.	rbf.	kap.	rbf.	kap.
Streeschu	—	—	1	08	—	—	—	—
Rudsu	—	—	1	01	—	—	—	—
Reeschu	—	—	1	5	—	—	—	—
Rusu	—	—	—	78	—	—	—	—
Pinschklas	—	—	1	40	—	—	—	—
Kartupeku	1	05	—	—	—	—	—	—
Sweesta	—	—	—	7	—	—	—	—
Labu silku	—	—	—	—	—	—	25	—
Brastu silku	—	—	—	—	—	—	10	—
Rupjas fahls.	—	—	—	70	—	—	—	—
Smallas fahls.	—	—	—	60	—	—	—	—
Staugu dšafs	—	—	2	20	—	—	—	—
Reipu dšafs	—	—	2	40	—	—	—	—
Rapu tabaku	—	—	—	—	—	—	—	—

Deewa-kalposchana Rigas basnijās.

Swehtdeen, 2. oktobri.

Jehkaba basnijā:	Sprektils pulsten	10 m.	Eisenhmidt.
Petera basnijā:	"	12 mahj.	Bind.
"	"	10 Mag.	Lütten.
Jahnu basnijā:	"	6 mahj.	Boelchau.
"	"	9 L m.	Beyrich.
"	"	2 L m.	Walzer.
Gertrudes basnijā:	"	10 L m.	Schilling.
"	"	2 w. m.	Silke.
Jesus basnijā:	"	9 mahj.	Mittbel.
Mabrtinu basnijā:	"	10 w. m.	Ruehbrant.

Wandas-papihru zena.

Rigā, 27. septembri 1883.

P a p i h r i	maff.	prahija
Rusimperialis	8,32	8,34
5% bankbiteru 1. isladums	96 1/2	96 1/2
5% " 5.	94	94 1/2
5% instr. 5. aifnehmums	94 1/2	—
Austruma isuaehmums no 1877. gada	91 1/2	91 1/2
1. 5% Kceerwu preehm. aifnehmums	214 1/2	215
2.	206 1/2	207 1/2
5% konsol. 1871. gada aifnehmums	136	—
Odef. pif. hipoteku bankas 5 1/2% obligazija	—	—
Kceerw. sem. kred. 5% liblu-sihmes	137 1/2	137 1/2
Scharlomas semj. 6% liblu-sihmes	92 1/2	92 1/2
Rigas kom. bankas atz.	257	260
Rigas-Dinaburgas dšelszjela atzijas	147 1/2	147 1/2
Dinaburgas-Witebskas dšelszjela atzijas	163 1/2	—
Warschawas-Terep. dšelszjela atzijas	133	—
Rib. Polog. dšelszjela atzijas	64 1/2	64 1/2
Orlas-Witebskas dšelszjela atzijas	—	—
Leel Kceerw dšelszjela atzijas	—	—
Waslawas-Brest. dšelszjela atzijas	—	—
Baltijas dšelszjela atzijas	107	107 1/2
Rib. Polog. dšelszjela obl. 2. aifnehmums	107 1/2	108 1/2

Rihdi 29. sept. atnahstufchi 1900 fugi, aijgahstufchi 1806 fugi.

Atbildoschais redaktors: Ernst Plates.

Sludinaiumi.

Diwus mahzektus

preelsh labdas bahfneezibas melle.
Nikolas Groger,
Kauf-eela, Wollowa nama, telefona Nr. 205,
un Meera-eela Nr. 32, telefona Nr. 94.

Kaleju-mahzekli,

stipru un labi weseeligu, melle kaleju meistars
leelaja Mast-eela Nr. 25.

Kreetna kehlija

top melleka us laukeem. Klaptalas sinas
"Bellevue" weefniza, pee Rigas-Dinaburgas
dselshjeza.

Jaunas meitenes

no laukeem, turas gribetu sroderechanu eemah-
zites, war peeteitees leelaja Alekandra-eela
Nr. 65, Ahlu-preelshu pahrdotawa.

Jaunas meitenes,

turas gribetu dabmu-drehbju schubshonu eemah-
zites, war peeteitees Marstal-eela Nr. 12,
zaur fehta, pa 1 tr. pee Benefeldt kundses. 3

Jauna apteeka.

Strihwermuischas un aplahines Latweeschu
publioi par sinu, la esmu Strihweru (No-
mershof) stanjijas tuwuma atwebris
jaunu apteeku un la no 10. septembra
sch. g. sablot, latru trescheenu un sest-
deenu no plst. 2 sablot, balteris Bienemann
igs turpat peenems slimneekus. 2
C. Reimer, apteekars Jaunjelgawa.

Kafao-misu tehja

pa 10, 12 un 15 lap. mabz. ir dabujama
ahrfemes kafejas-nogulditawa
Kungu- un Marstal-eelu stuhri.

Baur scho par laipnu eewehroschanu sinuju, la mani fabrikati nupat

Amsterdames starptautiskâ isstahde

preelsh kolonijahm un eksporta dabuja wisaugstako goda-algu

Selta medalu.

Riga, septembri 1883.

M. Wolfschmidt,

brandwibna dedsinatawas, meeku-fabrikas, spirta
rektifikazijas un destitaturas ihpashneeks. 1

G. Schönfeldt!

leelaja Sinder-eela Nr. 12.

Noguldijums dandsumâ
tehranda- un fihkâs prezês

peedahwa zaur scho dandsumâ un masumâ wisadus amata
rihtus is flawenakahm fabrikahm preelsh goldneekem, drei-
maneem, zimermaneem, atlehdshneekem, kalejeem, sro-
dereem un karpneekem; tad: harmonikas, wijoles lihds
ar peederumeem, wilnas kahrstuwes, dsirkles, mehslu dak-
schas, lahystas, grabbekus un seena dakschas, par labumu
apgalwojot un par lehtahm zenahm.

N. N. Dieeses

tschuguna un dselsh-preelshu nogulditawa

Wehter-eelas un Teatra-bulwara stuhri, J. N. Spohra nama, Nr. 6,
peedahwa: basnitschu un kapu frustus, kapu peederumus, la: stabus, wasas, kehdes,
tschuguna un inlama-dselsh schetas, arklus wisadus mustures no H. F. Schwarzhofa,
plihthes, wahgu bulses, hermetiskas krahns durwis, kalama-dselsh maisu keras
preelsh melbereem, puhru- un garuizu-mehrus pa mehrenehm zenahm. Ari ir turpat
pahrdodama
weena lokomobile

no 10 sirgu-spehkeem.

No zensures atwehlets. Riga, 30. septembri 1883.

Drukats un dabujams pee bilshu- un grahmata-drukataja un burto-lehjeja Ernst Plates. Riga pee Behtera basnijas.

No polizijas atwehlets.

M. Th. Thiefs'a

Anglu magazine

Riga, Kalku- u. Walle-eelu stuhri,
otra pahrdotawa: Peterb. Abr-Riga, Kalku-
eela Nr. 26, blatus Sarina ebraufshanas-weetai
un Wintmana material-preelshu pahrdotawai,
peedahwa wiseem lauzineekem, kuri sawus cepir-
kumus Riga isdara, pa ihsti lehtahm zenahm
un ja wehlahs, top apgalwofshanas-shime isdota:

Anglu un Wahju

sahgus,

la: schlehro-sahgus, dehtu-sahgus, dsir-
nawu-sahgus, rinla-sahgus, rofas-sahgus,
schweif-sahgus u. t. pr.
Wihlus, raschwihlus, leetu tehraudu, fe-
deru-tehraudu, klupes, sruhstikus, ka-
leju laktas, kaltus, chwelu dselshsu u. t. pr.

Musikas instrumentus.

Wisadus kehka u. jaimneezibas leetas.

Misina prezês.

Niwolwerus, pistoles, patronas, strotis,
pistongas.

Saukfaimneezibas u. dahrsa-seetas.

Drahshu-pinumus un zintbleka seetus
u. t. pr.

Ronus, buketes un loqu-preelshleela-
mos no imortelehm un fahlehm pe-
dahwa leela iswehle. Apstellejumus preelsh
butehm no sakofahm pufehm, weentahrfahas
un smallas taistat, pufehm un lawru-kroneem,
delorazijahm us wifahm wajabshahm u. t. pr.
peenem, ahtru un labu isdarishanu apsolot,

dahrsneeks Nikolas Groger,

Kauf-eela, Wollowa nama, telefona Nr. 205,
un Meera-eela Nr. 32, telefona Nr. 94. 3

Literaristas-prakt. birgeru-sabcedribas
malkas-pahrdotawa

Sumorow-eela Nr. 60, pahrdod saufa no-
malu-malku, majas dalas lihds 10 lap. 5

A. Schmidt'a
Berlines puku-weikals leelaja Rechnina-
eela Nr. 8, peedahwa lehti pukos preelsh hu-
tehm; silza-hutes top par 1 rbl. pahrdotas
un par 25 sap. garneeretas.

Kungu, dabmu un behru sab-
daks taifa us apstelleschanu, la ari
wezus fataifa labi un ahtri karpneeku-meistars
Zunge, masaja Peterabasn-eela Nr. 3, es-
pretim Ernst Plates drukatawai.

Bringumaischa
Bez-Beedalgas dr., ir us wairal gadem is-
reutejami 2 frogi, 1 pnomuischa un 1
launshwejana mahja us muishas sem.
Wifahm 4 weetahm ir laba seme un labas
pkawas. — Til tabdi rentneeki nite peenemi,
tam labas leezibas-shmes buhe.
Muischas waldishana.

Wehrâ leekama jina.

Kaleju plehschas un zepli, laktas, sruhwiikli, knibshangas,
wihli un raschwihli, sirgu-nagu apgreeschamee naschi, sudmalu,
dehtu-, bluku-, apatec- un rofas-shagi, muzneeku-, dreimani-,
(galdneeku) un zimermanu-slimneschi, ehweles, kalti un swahp-
sti, kausets wahgu federu-, brisu un kalamais-tehrauds, gla-
seereti un apzineti ehshwahramee traufi, Anglijas grabpi ar
plakanu dibenu preelsh zepeshu schmorefshanas, ta aridjam tee jaunmedes
damfa jeb suta ehshwahramee traufi, eelsh lurreem bariba ihfala
laila ar malkas taupishanu dauds gahrdati iswahrahs, nesa eelsh wezu-tehru
grabpjeem, tehkatli un kafeju wahramas kannas no misina un balta
dselshcha bleka, kafejas dsirnawas un brenneri, ehdamas un tehj-
karotes no melchiora un jaunsudraba, galda- un kehka-naschi, schu-
jamas-, lahparamas-, kashoku-, adamas-, seeweeschu-matu-
un kneep-adas, sirgu-, lopu- un srenagu kehdes, grabwju-, smil-
schu-, oglu- un jemes-malkas-schkipeles no tehrauda un dselshcha,
wilnas-kahrstuwes, wehweru-kemes no needrehm, tehrauda un
misina wehweru-fusekli, melderu-, putraimu- un labibu-seeti no
dselshcha un misina un dauds zitas prezês preelsh mahjahm un jaimneezibahm,
teel pilna trahjumâ turetas un par mehrene zenu jeb malku bes dingschanas
pahrdotas tai

tai weenteesiga un wifu wezaka gruntiga

Englischu

Nedlich
magasine.

Lühr un beedris,

fenat Lühr un Zimmerhol,
Riga, leela Smilshu-eela Nr. 7,
tirgo jaw 17 gadus ar schujamam
maschinahm, pahst smalki latru
sistemu un apstelle tabs is wisfla-
wenakahm fabrikahm pasaw-
le. Wehs peedahwajam la ihsti
teizamas preelsh srodereem:
Abenania, Badenia, Uni-
wersal A & B, wifs ar wis-

saunakeem pahrlabojumeem, la: patent-paschpoletaju, ritena isjeshanu
un sweramo-sahju. — Tad wehl preelsh familiju-wajadshbas: Sin-
gera, Wheelera un Wilsona, Saksonia, Saksonia Negia, Fe-
delitas u. t. pr., tapat ari ar wisjaunakeem pahrlabojumeem, la: po-
tentpaschpoletaju pawedeena iszehleju, pawedeena-nogreeseju un pasch-
trisdamu schiberplati.

Wisichtakas zenas. Wilniga apgalwofshana.
Zenu-rahditajs ar bildehm bes malkas.

L. Lundmann un beedr,

Kalku- u. Walle-eelu stuhri Nr. 2,

peedahwa wiseem tirgotajeem, tapat
ari us kashahm, kristibahm un ziteem
weefgeem atgadijumeem wifas ab-
semju wihnu, ruma, konjaka,
u. t. pr. fortes, tapat ari wisadus

Kreewijas wihnus

pa lehtahm zenahm, tad wehl limonades, soda un felters-uhdenis
pa fabrikas zenahm.

Atkalahrdeweji dabu pelnas-teefu lehtafi.
Ristes un eepafashana netop rehkinata.